

1. fejezet

A használaton kívüli vasútvonal mentén baktatva Alan Banks főfelügyelő önkéntelenül is egy fiatal szerelmespárt képzelt maga elé, amint a mozdony füstjébe burkolózó gyalogoshídon csókolóznak. Pontosan úgy, mint a *Késői találkozás* című filmben. Persze az az időszak – a gőzzel hajtott gépek kora – már a múlté, és egyébként sem szerelmi jelenethez, hanem egy gyanús körülmények között bekövetkezett halálesethez hívták.

A fehér ruhás bűnügyi helyszínelők csoportja felé tartott, akik a belülről megvilágított sátor mellett álltak, közvetlenül a híd mellett. Néhány társuk odafent, a hídon tevékenykedett; a szerkezet rozsdás vaskorlátja olyan magas volt, hogy Banks odalentről csak a fejüket és a vállukat láthatta.

A büntett helyszíne majd egy kilométernyire délre feküdt Coverton falujától, Észak-Yorkshire megye határán, a Yorkshire Dales Nemzeti Park csúcskében, Barnard Castle felől jövet az A66-os főúton túl. Banksnek azt mondták telefonon, hogy vagy a régi pálya mellett jöjjön végig, vagy a töltéssel párhuzamosan, az attól mintegy ötven méterre, keletre elterülő erdőn átvágva közelítse meg a helyszínt.

A vasútvonal nyílegyenesen futott a tájon át a földgyalukkal kivájt, keskeny és sekély, U alakú völgyben. A fűvel benőtt töltés mindkét partja meredeken emelkedett. Az elhanyagolt, magas fű között burjánzott a gaz, ennek ellenére senki sem szórta tele kidobott babakocsikkal, kerékpárvázakkal vagy hűtőgépekkel, ahogy a városok környékén szokás. A síneket és a talpfákat már régen felszedték, a vágányok helyét pedig kikövezték; a kőlapok nagy része egyenetlen vagy töredezett volt, a repedéseken dudva türemkedett ki. Banks számára igencsak hosszúnak tűnt az a majd

egy kilométer, nem utolsósorban azért, mert a heves eső és a szél alaposan megtépázta, amint végiggyalogolt a szűk mélyedésben. Útközben csak egyetlen emberlakta épületet látott, méghozzá jobb kéz felől, nem sokkal a híd előtt. A kis, négyszögletű ház a töltés tetején állt.

Amikor Banks elérte a külső kordont, felmutatta igazolványát az ügyeletes rendőrtisztnek, aki felemelte a szalagot, hogy beengedje, majd kapucnis kezeslábast és eldobható lábzsákot nyomott a kezébe. A főfelügyelő ügyetlenül kibújt az esőköpenyéből, hogy magára húzza a védőruhát. Itt váraoztak azok a helyszínelők és rendőrök, akiknek a jelenlétére egyelőre nem volt szükség a bűncselekmény helyszínének közvetlen közelében. A sátorba csak a helyszíni vizsgálat szempontjából nélkülözhetetlen személyzet léphetett be a belső kordonon át, méghozzá úgy, hogy a lehető legkevesebb ember tartózkodjon egyszerre odabent.

Az ég felhős és szürke volt ezen a kora novemberi reggelen, ezért a nyombiztosítók igyekeztek minél több lámpát felállítani. Banks bedugta a fejét a sátorlap nyílásán, és megpillantotta Stefan Nowakot, a helyszínelők mindig kifogástalan külsejű, az eső ellenére is decens vezetőjét, dr. Burns rendőrorvost és Winsome Jackman nyomozó őrmestert. Mindhárman fehér overallt viseltek. Peter Darby, a rendőrségi fotós a holttest mellett guggolt, hogy felvételeket készítsen ütött-kopott, öreg Pentax gépével, hipermodern digitális kamerája a vállán lógott a vízhatlan tokban. Darby kivételével valamennyien Banks felé fordultak, hogy üdvözöljék. A sátor hirtelen túlsúfoltnak tűnt, és a benti szag a bőrig ázott kutyáéra emlékeztette a főfelügyelőt.

Tekintete egy kórosan lesóványodott, szürke anorákot és kék farmert viselő, idős férfi holttestén állapotodott meg, aki kicsavarodott végtagokkal, hanyatt feküdt. A nyaka lehetetlen szögben kifícamodva, az egyik karja természetellenes pózban, jobb combjának belső részéből éles csont állt ki, mint valami kés, átszúrva a farmernadrágot. Ruházata csuromvizes volt a szakadó esőtől. Banksnek elsőként az jutott eszébe, vajon mióta feküdhethet ott.

– Rendben – mondta Banks Winsome-ra nézve. – Halljam, mi történt.

– Egy kutyáját sétáltató nő talált rá – válaszolta Winsome anélkül, hogy belepillantott volna a jegyzetfüzetébe. – Helyesebben a kutyája. Nyolc óra harminchétkor, hogy egész pontos legyek.

Banks a karórájára lesett. Öt perccel múlt tíz.

– Pontosabb nem is lehetne.

– Az illető nyugdíjas tanárnő. Valószínűleg hozzászokott, hogy időközönként megnézzék az óráját, mennyi van még hátra a kicsöngetésig.

Banks felnevetett.

– Még sosem fordult meg a fejemben, hogy a tanárok ugyanannyira utálhatták azokat az órákat, mint mi, diákok. Azt hittem, csupán azért léteznek, hogy halálra untassanak vagy terrorizáljanak minket.

– Hát igen, a gyerekek gyakran igencsak énközpontúan szemlélnek a világot.

– Margery Haltonnak hívják, uram – hallatszott kívülről, a sátor bejáratán túlról. – Elnézést, hogy félbeszakítom. Barry Kirwan vagyok, a covertoni körzet közösségi rendőrpáncsnoka. Én érkeztem elsőként a helyszínre. Margery jól ismer engem. Egyenesen hozzám jött, hogy aztán idevezessen. Amikor láttam, mi a helyzet, azonnal jelentettem az esetet.

Banks a sátor nyílásához sétált, és félrehajtva a lapot, kibújt a szabadba.

– Hol van most?

– Az egyik közösségi rendőr hazakísérte, uram. Eléggé felkavarta a látvány.

– Csöppet sem lep meg – válaszolta Banks. – Ki a halott?

– Gavin Miller, uram.

– Akkor helybéli?

Kirwan körzeti megbízott a közeli épületre mutatott.

– Abban a régi házban lakott, a híd túloldalán, amely valamikor a váltókezelő volt. Bizonyára ön is látta idefelé jövet.

Banks megfordult, és ismét szemügyre vette a zömök viskót, amelyre már korábban felfigyelt. Enyhe túlzással lehetett volna tükáros kis laknak nevezni.

- Mit tud róla? Mivel kereste a kenyerét?
- Nem sokat tudok róla, uram. Ritkán járt társaságba, inkább magánakvaló ember volt. A helyiek fura szerzetnek tartották. A világtól elvonultan élt, jószerivel ki sem mozdult otthonról. Azt sem tudom, hogy miből élt.
- Van rokona?
- Fogalmam sincs, uram. Az biztos, hogy magányosan élt. Persze ettől még talán valahol...
- Mióta lakott itt?
- Három vagy négy éve vette meg az ingatlant. Már régóta árulták. A piac akkoriban nagyon pangott, így szerintem jó árat alkudhatott ki magának. De amint maga is láthatja, nem valami nagy az a ház.

Banks végignézett a töltésen és a kikövezett vasúti nyomvonalon.

- És magáról a helyről mit tud mondani, Kirwan parancsnok? Milyen ez a hely? Sűrűn látogatják? Hogyan lehet megközelíteni?

- Valaha helyi kisvasút járt errefelé, míg dr. Beeching el nem intézte a hatvanas évek elején, hogy lezárják a vonalat. Természetesen az még az én időm előtt volt. Azóta pedig egyre pusztul minden... A saját szemével is láthatja, hogy mivé lett. Turistaszezonban, ha jó az idő, néhányan erre tévednek, elvégre innen nem messzire húzódik a két tengerpartot összekötő északi turistaút-vonal, alkalmasint a régi vasutakért rajongók között is akadnak páran, akik felkeresnek minket, de ilyentájt, amikor rosszra fordul az idő, alig jön valaki. Félreeső körzet ez, maga is láthatja, tulajdonképpen eléggé elszigetelve a világtól. - A sátoron túli területre mutatott. - Ha továbbmegy dél felé, úgy egy kilométerre innen egy leomlott viaduktot talál. A larki erdőség keletre terül el, a töltés mögött, és van egy gyalogösvény, amely a folyót követve, az erdőn kanyarog keresztül, egészen a falu parkolójáig. Ezt a helyet semmilyen irányból sem lehet kocsival megközelíteni, hacsak valaki úgy nem ismeri a vidéket, mint a tenyerét. Léteznek egyéb jelöletlen csapások és földutak is, az egyiken például ide, ehhez a házhoz lehet eljutni, de Covertonba egyik sem visz be. Ami azt illeti, nem vezetnek sehová sem.

– Ez azt jelenti, hogy a holttest már egy ideje itt feküldhetett anélkül, hogy bárki is észrevette volna?

– Igen, feltételezem, uram. De azt nem gondolnám, hogy napok óta.

– Esetleg tegnap este óta? Egész éjszaka?

– Az bizony könnyen meglehet.

Banks megköszönte Barry Kirwannek a felvilágosítást, majd visszament a sátorba.

– Itt mi az ábra? – kérdezte Winsome-tól.

– Kirwan körzeti megbízott telefonon jelentette a gyanús halálesetet, és tanácsolta, hogy mielőbb szálljunk ki, és biztosítsuk a helyszínt, ha netán lennének olyan nyomok, amelyeket mielőbb rögzíteni kell. Amikor ideértem, teljesen nyilvánvaló volt számomra, hogy az emberünk nem kocogás közben kapott szívrohamot, és rogyott össze holtan, hanem... De maga is eldöntheti, főnök.

Peter Darby felegyenesedett.

– Egyelőre végeztem – mondta, és elhagyta a sátrat.

Banks dr. Burnshöz fordult.

– Van valami elképzelése, hogy mivel van dolgunk, doki?

Burns a sátor bejárati nyílásán keresztül a hídra mutatott.

– A sérüléseiből és a test helyzetéből úgy tűnik, hogy lezuhant a hídról. Nem gondolom, hogy elmozdították volna, de nem volt lehetőségem a mindenre kiterjedő halottszemlére. Dr. Glendenning alighanem pontosabb választ ad majd a boncolás után. Mint láthatja, igen meredek a híd mindkét oldala, ezért megemelték a védőkorlátot, minden bizonnyal a jószágok miatt, amelyeknek erre vezet vagy vezetett az útja. Vagyis annak a valószínűsége, hogy véletlen baleset történt, módfelett csekély. A híd úgy kilenc méter magasan van, elég magasan ahhoz, hogy ha valaki lezuhan a kövekre, hajszállra olyan sérüléseket szenvedjen el, mint ez a holttest. A nyakát szegte, több csontja eltört. A fejsérülése miatt rengeteg vért veszített, és a lábtörésről se feledkezzünk meg.

– És mindezt a zuhanás okozhatta?

Dr. Burns egy pillanatra elgondolkodott.

– Feltehetően. Vagy legalábbis javarészt.

– Aha – válaszolta Banks. – Szóval nem esküdne meg rá.

- Egyelőre nem.
- Van valamilyen körülmény, amiből arra lehetne következtetni, hogy netán lelőkték? – érdeklődött a főfelügyelő. – Csak előbb fejbe ütötték? Vagy inkább öngyilkosságnak tűnik az eset?
- Ugye oda akar kilyukadni, hogy ha önkezeivel vetett véget az életének, akkor miért rángattam ide, a világ végére ezen a nyomorúságos hétfői reggelen?
- Valahogy úgy.
- Nos, még nem adhatok határozott állásfoglalást – ismerte be Burns. – Csupán kétlem, hogy véletlen baleset történt volna. Ha viszont nem önszántából vetette alá magát, akkor valakinek át kellett hajítania a mellvéden.
- Számíthatott-e arra ő maga vagy adott esetben a másik fél, hogy biztosan meghal, ha onnan lezuhan?
- Nem – közölte Burns. – Szerencsés esetben néhány kisebb csonttöréssel is megúszhatta volna. Nehéz előre megjósolni, mi lesz az ilyen esések kimenetele. Mindnyájan hallottunk már olyan esetekről, amikor igen magasról zuhant le valaki, mégis túlélte. Ő azonban nagyon szerencsétlen módon ért földet. Mint már az előbb is említettem, a kettéroppant nyak és a combtörés tett be neki. Az éles csont átszúrta a combtéréiát. Ronda ügy. Egyszerűen elvérzett. A halál viszonylag gyorsan bekövetkezett, a törött nyak miatt vélhetőleg nem is volt a tudatánál, sőt elképzelhető, hogy addigra már teljesen lebénult. Talán fájdalmat sem érzett, legfeljebb egyre erősödő zsibbadást.
- Banks hangosabban szólt, hogy az odakint tartózkodó Barry Kirwan is hallja a kérdést.
- Létezik más mód arra, hogy valaki lejusson ide a hídról anélkül, hogy leugrana?
- Igen, uram – válaszolta Kirwan. – Bár valamelyest tényleg meredek, a töltésen keresztül mindkét oldalon óvatosan le lehet mászni. Ilyen időben persze jobbára fenéken csúszna le az ember, uram. A házhoz vezető ösvény valamivel jobb állapotban van, még néhány lépcsőfélét is kitapostak rajta.
- Vagyis ha szándékosságot feltételezünk, akkor a tettes bizonyára tisztában volt azzal, le tud jutni ide, még akkor is, ha fené-

ken kell csúsznia, hogy végezzen az áldozatával, ha az ne adj' isten túléli a zuhanást, és nem hal szörnyet azonnal?

– Igen, uram – felelte Kirwan.

– Öngyilkosságra utaló búcsúlevél? – kérdezte Banks a rendőr-orvostól.

– Semmi.

– Átkutatta már valaki a házat?

– Még nem, uram – mondta Winsome. – Magára vártunk.

Banks Nowakra nézett.

– Mi a véleménye, Stefan?

– Nem tudom – válaszolta a helyszínelők vezetője a tőle megszokott hibátlan, enyhén tudálékos angolsággal. Lengyel akcentusa csak elvétve, bizonyos hanglejtéseknél érződött ki a beszédéből. – Ez az időjárás nagyon megnehezíti a munkánkat. Dolgozunk az ügyön, de eddig nem találtunk sem ujjlenyomatot, sem lábnyomot a hídon, pedig számítani lehetett volna rá, elvégre előbb fel kellett kapaszkodnia a korlátra, ha le akarta vetni magát. Sajnos az eső kíméletlenül elmoshatta a nyomokat. Az éjszaka folyamán egyszer-kétszer igencsak rázendített. Egyébként is, az egész szerkezet csupa rozsdá, a talapzat pedig deszkából készült, úgyhogy összerakhatjuk a két kezünket, ha ennyi csapadék után bármit is találunk.

– Milyen súlyú lehet az illető? – kérdezte Banks.

– Ránézésre ötvenhét-ötvennyolc kilót nyomhat – vágta rá Burns.

Banks rövid időre a gondolataiba merült, majd Nowak felé fordult.

– Van rá esély, hogy bármilyen használható nyomot találunk a helyszínen?

– Esély mindig van, még ilyen időben is – felelte Nowak. – Azt azonban nem tartom valószínűnek, hogy ujjlenyomatra vagy lábnyomra bukkanunk, hacsak valaki nem vette igénybe az erdőt átszelő ösvényt. A fák ugyanis némi védelmet nyújthatnak az eső ellen.

– Keréknyomok?

– Ugyanaz a helyzet. Mivel a csapadék fellazította a talajt, a keréknyomok mélyen benyomódhattak, ám amikor az eső rá-

kapcsolt és ömleni kezdett, márpedig többször is zuhogott az éjszaka, jó eséllyel elmosott mindent, ami korábban élesen kirajzolódhatott. A magunk részéről mindazonáltal igyekszünk mindent megtenni.

– Efelől semmi kétségem. Vér? DNS?

– Akár még az is lehet. Persze nem lesz könnyű, mert felhíghatott, de talán nem mosta el teljesen a zivatar.

– Úgy látom, a kezéről már vett mintákat – nézett Banks az orvosra. – Talált valamit? Esetleg bőrdarabkát valamelyik körme alatt?

– Felületes szemlélődés alapján nehéz volna bármit is mondani – közölte dr. Burns. – Annyi biztos, hogy rágta a körmét.

Banks szünetet tartott, hogy megeméssze a hallottakat, közben az esőcseppek hangos kopogását figyelte a sátortetőn. A váson itt-ott már átázott, és becsurgott a víz. A főfelügyelő érezte, hogy néhány csepp végiggördül a tarkóján, le a nyakán. Rájött, hogy fel kellett volna húznia a kapucnit a fejére. Eső után köpönyeg.

A férfi persze le is ugorhatott. Gyilkosságok ritkán fordultak elő az országnak ebben az eldugott szegletében. Másrészt viszont ha tényleg öngyilkosságra készült, miért olyan módszert választott, amely – legalábbis dr. Burns szerint – egyáltalán nem garantálta az áhított sikert, és cselekedete végződhetett volna úgy is, hogy nem halált eredményez, hanem rengeteg fájdalommal, akár súlyos bénulással jár?

– Mi a véleménye, mióta feküdhett itt? – tudakolta Banks. – Egyáltalán, mióta lehet halott?

– Az éjszaka hideg volt – válaszolta dr. Burns –, ami elméletileg lelassíthatta a hullamerevség kialakulását és a bomlás megindulását. De úgy látom, hogy a holttest alatti kőlapok egészen szárazak. És annak sincs kézzelfogható jele, hogy állatok jártak volna erre felé. Tehát azt mondanám, hogy nagyjából tizenkét órája lehet halott, és egész éjszaka itt feküdhett.

– Mikor kezdett el esni?

– Tegnap? Úgy éjfél körül, uram – közölte Kirwan körzeti megbízott odakintről.

– Csak a játék kedvéért tegyük fel, hogy tegnap este tíz és tizenkét óra között halt meg – vette vissza a szót Banks. – Ha nem azért jött ide, hogy öngyilkosságot kövessen el, mit keresett ezen az elhagyatott, rozoga hídon, egy köpésnyire a saját háztól olyan valaki társaságában, aki meg akarta ölni?

– Talán nem sejtette, hogy az illető meg akarja ölni, uram – vetette fel Winsome. – Lehet, hogy valamin összeszólalkoztak, és akarva-akaratlan egymásnak estek. Sőt, az sem zárható ki, hogy egy útonálló megleste és megtámadta, hogy kirabolja. Anorák van rajta, tehát biztos, hogy el akart menni otthonról.

– Logikusan hangzik. Csakhogy a híd délre van a lakhelyétől. Kétségkívül nem nagy a távolság, pár méter csupán, de miért indult volna el dél felé, a híd irányába, ha egyszer a faluba akart menni? Kirwan parancsnoktól tudjuk, hogy a háztól csapás vezet le a töltésig. Az lett volna észszerű, ha azt választja, aztán végigmegy a pálya mentén... Kivéve, ha netán kedve támadt, hogy sétáljon egyet az erdőn át. És hová tarthatott volna, ha nem Covertonba? – Banks kidugta a fejét a sátorlapok közötti nyíláson. – Nem sokkal ezelőtt azt mondta, hogy déli irányban nincs semmi, csak a romba dőlt viadukt. Van valami ötlete, mi történhetett? – kérdezte Kirwantól.

– Nincs, uram – felelte a körzeti megbízott. – Nem áll össze a kép. Értelmetlen lett volna dél felé indulnia, hogy átvágjon a hídon, pusztán azért, hogy aztán a másik oldalon visszaforduljon, és északnak tartson. És arrafelé tényleg nincs semmi, csak a sík vidék. Meg persze néhány gazdaság.

– Találtak valami érdekeset a zsebeiben? – érdeklődött Banks.

– Már vártam, hogy mikor kérdezi meg – jegyezte meg Winsome. Egy bizonyítékok gyűjtésére és tárolására szolgáló műanyag tasakot emelt ki a melléte lévő ládából. – Zömmel a szokásos tárgyakat. Az összeset bezacskóztuk, lezártuk és jegyzőkönyveztük. A tárcában egyebek között egy hitelkártyára és egy Gavin Miller nevére kiállított, de már lejárt jogosítványra bukkantunk. Találtunk benne egy ötfontos bankjegyet is különböző blokkok társaságában, azok a covertoni Sparból, illetve az eastvale-i Bargain Booze italüzletből származnak. Ezenkívül volt még nála mobiltelefon, kulcsok, egy zsebkés, némi aprópénz, egy doboz Silk Cut cigaretta és

egy olcsó gázöngyújtó. Na és ez itt! – Némileg színpadias mozdulattal kihúzott egy vastag borítékot a tasakból, és megmutatta a tartalmát Banksnek. Amennyire első ránézésre a főfelügyelő meg tudta állapítani, egy halom új, Matthew Boulton és James Watt feltalálók arcképével díszített, ötvenfontos bankjegy rejtőzött benne. – Készpénz – folytatta Winsome. – Összesen ötezer font. Megszá-moltam. Úgy vélem, ha valakinek sétálni szottyán kedve az erdő-ben, biztosan nem visz magával ennyi pénzt. Pontosan ezért ránci-gáltuk ide ezen a nyomorúságos reggelen, uram.

Banks füttyentett egyet.

– Igaza van. Nos, úgy tűnik, a rablótámadást is kizárhatjuk.

Gavin Miller házához nem csatlakozott garázs, bár az épület mellet-ti köves rész méretét és alakját tekintve megfelelt volna a célnak, hogy egy kisebb autó ott parkolhasson. Kocsi azonban nem állt ott. Banks emlékezetébe véste, hogy ellenőrizze, volt-e gépkocsija Mil-lernek. A híd túl keskeny volt ahhoz, hogy akár a legkeskenyebb sportautóval is keresztül lehessen hajtani rajta, a Kirwan által emlí-tett egyenetlen, göröngyös dűlőút viszont kiszélesedett a háznál. Banks feltételezte, hogy előbb-utóbb valamelyik kisebb helyi mű-útba torkollhat, miként a körzeti megbízott is célzott rá. Minden-esetre az volt az egyetlen nyomvonal a környéken, amely halová-nyan valamiféle kocsútra emlékeztetett. Ha valaki ezen akart Ga-vin Miller házához jutni, annak vélhetően tudnia kellett a létezéséről, ami egyszersmind azt is jelenti, hogy ha tényleg használták, akkor a támadónak ismernie kellett Millert, és már korábban is járhatott nála. Persze Banks tudta, hogy egyelőre nem érdemes találgatnia, ez mind a jövő zenéje, előbb meg kell várnia a helyszínelők jelen-tését, hogy minél több információ legyen a birtokában. Úgy vélte, azt is jó lenne biztosan tudni, hogy Miller öngyilkosságot követett-e el, vagy pedig bűncselekmény történt, és más is érintett-e az ügy-ben. Banks vetett egy futó pillantást a földútra, ám nem úgy tűnt, hogy mostanában közlekedtek volna rajta.

A parányi kert fűszernövényekkel volt beültetve. Banks maga is megművelt a nyáron egy hasonló, zsebkendő méretű parcellát,

így rögtön felismerte a kakukkfűvet, a kaprot, a petrezselymet, a rozmaringot és a metélőhagymát. A kulcs fennakadás nélkül elfordult a zárban. Winsome-mal együtt lépett be a házba, és örült, hogy végre maga mögött hagyhatta az esőt. Mivel továbbra is viselték a védőruhát és a kesztyűt, a rövid terepszemle idején nem kellett attól félniük, hogy beszenyezik a helyszínt, mielőtt a helyszínelők elkezdi a nyombiztosítást.

Banks kitapogatta a villanykapcsolót, az ajtótól jobbra talált rá. A mennyezetről lógó lámpa egy aprócska nappalit világított meg. Csupán néhány kopottas, vörösesbarna kárpitozású karosszéknek, egy keskeny könyvszekrénynek és csempézett tűztérrel, illetve párkánnyal rendelkező kandallónak volt benne hely; az ablaknál íróasztal állt, a piszkos, molyette csipkefüggönyön át a gyalogösvényre és a délre elterülő lapályra nyílt kilátás, balra pedig a töltesre, az erdőre és a hídra lehetett kilátni. A faltól falig érő, krémszínű szőnyegpadlón két nagy bor- vagy kávéfolt virított, az egyik Ausztrália, a másik Afrika körvonalát öltötte magára. A mennyezeti tapéta több helyütt levált, a rózsamintás falakon absztrakt festmények lógtak olcsó keretekben. Családi fotót sem a kandallópárkányon, sem az íróasztalon nem láttak. A jéghideg szobára áporodott dohányszag telepedett, mintha jó ideje nem szellőztették vagy porszívózták volna ki, amit a kandallót és az íróasztalt borító porréteg is alátámasztott. Banks felidézte, hogy Miller zsebében egy doboz Silk Cutot találtak.

Az íróasztal tetején megülő porréteg néhol kevésbé volt vastag, vagyis nemrég ülhetett valaki előtte, a rajta álló számítógépen pedig egyetlen porszem sem látszott. Az ellenőrző lámpa jelezte, hogy a gépet bekapcsolva hagyták, a képernyővédőn egymásba fonódó, már-már tudatmódosító hatású ábrák tekergöztek. Az ablakpárkányra lapos, fekete routert helyeztek, kék jelzőfényei egyenletesen világítottak. A szerkezet mellett egy zöld, bádogból készült és egy bizonyos sört reklámozó hamutál árválkodott, benne jó néhány elnyomott, bebarnult végű cigarettacsikkal. Banks a számítógépre pillantott. Abban bízott, hogy talán lesz rajta egy-két olyan információ, amelyek segítségével egykettőre rájöhetne, mi történt Gavin Millerrel, ám volt annyira tapasztalt, hogy tudja, jobb,

ha nem nyúl semmihez sem. Ha egy lehetséges bűncselekményhez kapcsolódó helyszínen számítógépet találsz, nem állsz neki azonmód, hogy megfejtsd a tulajdonos böngészési szokásait, hanem a szakemberekre bízod a keresgélést.

Winsome-mal sorra feltúrták az íróasztal fiókjait, amelyekben levélpapírokat, pendrive-okat, régi, adattárolásra szolgáló CD lemezeket, töltőket és kábeleket találtak. Az egyik oldalsó rekeszben egy megfakult fotókkal teli boríték akadt Banks kezébe. Nézegetni kezdte őket: valamiféle popfesztivál, a színpad messze hátul; tiltakozók előretolt vonala, szemben velük rohamrendőrök; tüntető diákok; egy Banks számára ismeretlen város, magas épületei szikráznak a napfényben; emberek állnak egy modern épület előtt; további csoportképek, emberek éttermekben és tengerparton; ködbe vesző hegyvonulatok; egy gáttal védett öböl; hegyek ölén rejtőző tó, melynek sötétkék vizéről visszatükröződnek a környező, fenyőfákkal borított dombok és a távoli, hófödte csúcsok. Ennyi. A fényképek közül néhány fekete-fehér volt, a többi színes; egyetlen arckép sem volt köztük, és egyikén sem szerepelt dátum vagy név, sem az, hogy Miller hol készíthette őket.

A könyvespolcon sorakozó könyvek többségét a klasszikus brit és európai szerzők művei alkották puha fedelű kiadásban, *Robinson Crusoe*-tól a *Közönyig*. Az egyik polcon irodalmi kritikák és ismeretterjesztő – részben filozófiai – könyvek sorakoztak: olyanok, mint Sartre-tól *A lét és a semmi*, Kierkegaard-tól *A halálos betegség* és F. R. Leavis egyik kötete. Nem éppen könnyed, szórakoztató olvasmányok, futott át Banks fején.

A konyhába törött kilincsű ajtó vezetett. Mellette mosdókagylós mellékhelyiség. A konyhában meglepő rend uralkodott, az elmosogatott és tisztára törölt edények, evőeszközök a mosogató melletti szárítón várták, hogy a helyükre kerüljenek. A hűtőszekrény néhány fonnyadt brokkolit és egy műanyag dobozban tárolt, tikka maszalás csirke maradékát leszámítva jószerivel üres volt. Nem mintha Banks egy szót is szólhatott volna. Ha valaki belenéz az ő hűtőjébe, többé-kevésbé ugyanezt látta volna, azzal a különbséggel, hogy ő még műanyag tárolódobozokkal sem bajlódott. Az ajtónál álló zöld gyűjtőláda tele volt üres borosüvegekkel – csu-

pa olcsó tétel, állapította meg magában Banks –, de néhány whiskeysüveg is keveredett közéjük, ugyancsak a kevésbé drága fajtából, amilyeneket a Bargain Booze jelentős árengedménnyel szokott árúsítani. A jelekből ítélve Miller gyakran beugrott a boltba, hogy gondoskodjon az italutánpótlásáról. Ha valóban olyan zárkózott volt, ahogy Barry Kirwan sugallta, akkor valószínűleg egymagában iszogatótt.

Az emeletre keskeny, szőnyeg nélküli lépcsőn lehetett feljutni. Két hálószoba és egy pici, zuhanyzófülkés fürdőszoba volt azon a szinten. A fürdőszobaszekrény kötelező szemrevétele csak a szokásos dolgokat tárta fel: borotva, borotvakrém, ragtapasz, recept nélkül kapható gyógyszerek, például paracetamol, pezsgőtabletta és különböző savcsökkentők. Volt ott azonban két olyan készítmény is, amelyet csak orvos írhatott fel: egy alighanem régebbi, félig teli üvegnyi erős fájdalomcsillapító, valamint egy nemrégiben vásárolt, depresszió elleni, Ativan nevű gyógyszer, amelyet a nyelv alá kellett helyezni. Banks nem látott fogkefét vagy fogkrémet, ahogy dezodort sem. Az egyik hálószoba elég tágas volt ahhoz, hogy elférjen benne egy franciaágy, egy ruhás- és egy fiókos szekrény; Miller szemlátomást ott aludt. Az ágy bevetetlenül állt, szanaszét heverték rajta a piszkos alsóneműk, zoknik és ingek. Az éjjeliszekrényen egy MP3-lejátszó hevert, mellette egy pohár víz, amelynek a tetején egy döglött légy teteme lebegett. A sort digitális óras rádió egészítette ki. Banks bekapcsolta a készüléket, amelyet a BBC egyik rádióadója állítottak be.

Winsome megborzongott. – Egy kissé hűvös van itt, nemde?

– A radiátorok nincsenek feltekerve – jegyezte meg Banks. – Véltetően a fogához verte a garast, próbált takarékoskodni.

– Miközben ötezer font lapult a zsebében?!

Banks vállat vont.

A másik szoba afféle férfiodú benyomását keltette, hasonló rendeltetése lehetett, mint Banks saját, kikapcsolódásra szolgáló zeneszobájának a newhope-i házában. Egy olcsó laptopot és a manapság már szinte nélkülözhetetlen sikképernyős tévét pillantott meg, amelyet a jó minőségű, lemezejátszóhoz is csatlakoztatott hangfalrendszerrel kötöttek össze. A műszaki tárgyak zömét Banks

meglehetősen réginek látta, legalább három-négy évesek lehetnek – ez elég soknak számít az elektronikában. Gavin Miller zenei gyűjteménye a hatvanas évektől és a hetvenes évek elejéig megannyi lemezt tartalmazott; egy csomó Soft Machine-, Pink Floyd- és Jimi Hendrix-album, és legalább ugyanannyi Grateful Dead-korong. Egyik-másik nagylemezt még ki sem csomagolták.

- Dead Head lehetett... – motyogta maga elé Banks.
- Tessék? – kapta fel a fejét Winsome.

Banks előbb az albumok, CD-k és DVD-k sorára, majd a szemközti falra bökött, amelyre az *American Beauty* és a *Live Dead* című Grateful Dead-lemezek borítóiból készült posztereket függesztették ki. – Az együttes fanatikus rajongóit hívták így. Azokat, akik minden fellépésére elkísérték a bandát. Milyen idős volt Miller? Ellenőrizte?

- Ötvenkilenc – világosította fel Winsome.

– Teremtő atyám! – szakadt ki Banksból. Megdöbönt azon, hogy Miller csaknem egyidős volt vele. – Nekem legalább hetvenévesnek tűnt.

- A kemény élet teszi, uram.

Banks kíváncsian sandított a nyomozóra, és azon tűnődött, vajon Winsome célozni akart-e ezzel valamire. – Mindenesetre a kora passzol – dűnnyögte, miután összeszedte magát. – Már úgy értem, a Grateful Deadhez és a többi holmihoz.

- És maga, uram? Szintén Dead Head?

Banks elnevette magát. – Én? Isten ments! Időnként azért hallgatom a számaikat. És ne legyen szemtelen. Ami azt illeti, még ötvenkilenc sem vagyok. Nem úgy tűnik, hogy bárki is betört volna ide, ugye? Az ajtón nincs nyoma rongálásnak, és az elektronikus berendezések is sértetlennek látszanak. Tény, eljárt fölöttük az idő, de egy zsbivásáron nyilván hoznának pár fontot a konyhára. A lemezek között is akad néhány darab, amelyért bármelyik gyűjtő mélyen a zsebébe nyúlna.

– Hány olyan betörővel találkozott már, aki meg tudott volna különböztetni egy értékes albumot a többi, tucatszám kapható lemeztől? – horkant fel Winsome.

– Elképzelhető, hogy Coverton környékén műveltebbek a betörők.

Winsome szúrós pillantást vetett rá. – A magam részéről valószínűbbnek tartom, hogy ha valaki be is tört ide, egy bizonyos tárgyat keresett, nem pedig ősrégi bakelitlemezeket és posztereket. És vélhetőleg volt annyira agyafúrt, hogy mindent úgy hagyjon, ahogy volt.

Banks végignézett a polcokon glédában álló DVD-ken, és arra a következtetésre jutott, hogy Miller imádhatta a filmeket. Jelentős gyűjteménye volt olyan híres, a filmművészet nagyjai közé tartozó külföldi rendezők alkotásaiból, mint Tarkovszkij, Almodóvar, Fellini, Kuroszava, Truffaut, Ozu és Godard. A DVD-k mellett egy rakásnyi *Sight & Sound* magazin hevert, a halom tetején a legfrissebb, múlt havi számmal.

Winsome a filmekre mutatott. – Ismeri ezeket? Látott közülük néhányat?

– Igen, láttam már párat – felelte Banks. – De Mizogucsit vagy Chabrolt jobban kedvelem, ha hébe-hóba van időm filmet nézni. Azt azért nem merném állítani, hogy ismerem őket.

– Van jelentősége mindennek? Már úgy értem, a nyomozás szempontjából?

– A filmekre céloz? Nem tudom – közölte Banks. – De valahogy kétlem. Szerintem pusztán arról van szó, hogy Gavin Miller ilyen témájú filmeket és könyveket szeretett. Afféle művészlélek lehetett. Persze ugyanezzel az erővel lelkesedhetett volna Rogers és Hammerstein musicaljeiért vagy akár a Disney-rajzfilmekért is. Winsome, tudja, tényleg csak némi benyomást próbálok szerezni arról, hogy milyen fából faragták a fickót, hogy vajon az a típus volt-e, már ha egyáltalán van ilyen, aki hajlamos az öngyilkosságra, vagy hogy honnan kaphatta azt az ötezer fontot, és mire szándékozott felhasználni. Ebből a szempontból nézve a hatvanas évekbeli lemezek jelenthetnek valamit. Talán kábítószerezéssel függ össze az eset. A Grateful Dead tagjai az elsők között voltak, akik kipróbálták az LSD-tartalmú drogokat, rajongóiról pedig köztudott volt, hogy rendszeresen fogyasztanak pszichedelikus szereket. Főleg LSD-t.

– Akkor talán erről szól az egész történet – vonta le a következtetést Winsome. – A zsebében talált pénz meg a többi. Elvégre búcsúlevélnek nyoma sincs, legalábbis még nem bukkantunk rá.

– Nem minden öngyilkos hagy maga után búcsúlevelet. Arról nem is szólva, hogy ha tényleg drogüzlet áll a háttérben, és valaki kirabolta Millert, erőszakkal megkaparintva a nála lévő kábítószer, miért nem mászott le utána a töltésen, hogy a pénzt is magával vigye? Ötezer font túl nagy summa ahhoz, hogy a gyilkos csak úgy otthagyja. Nem hiszem, hogy létezik olyan drogdíler vagy -vevő, aki képes lenne ellenállni ilyesfajta csábításnak.

– Gőzöm sincs, uram. Talán a gyilkos meghallotta, hogy jön valaki, és megpróbált kereket oldani? Vagy látta, hogy Miller halott, és nem akarta megkockáztatni, hogy felesleges nyomot hagyjon maga után?

– Nem kizárt. Bár Kirwan körzeti megbízott szerint nem sokan császkálnak a régi vasút mentén, különösen nem az évek ebben a szakában, és nem éjszaka. Akárhogy is, ez is csupán egy lehetőség, amit érdemes szem előtt tartani.

Banks belekotort még néhány fiókba, és az egyik alján, néhány magnókazetta mögött egy ütött-kopott, bádogból készült, Golden Virginia feliratú dohánytartó dobozra bukkant. Amikor kinyitotta, piros színű, Rizla cigarettapapírok tűntek a szeme elé, mellettük ezüstpapírba csomagolva hét-nyolc grammnyi, homokszínű, porszerű anyag, amelynek gyanúsán hasisillata volt. Egy kisebb méretű műanyag tasak is volt a fémdobozban, benne két jelzés nélküli, kék színű, aprócska tableta.

– Van egy olyan érzésem, hogy megtaláltuk a drogokat – állapította meg Winsome.

– Oké – mondta Banks, és óvatosan odanyújtotta a nyomozónak a bádogdobozt. – Most visszamegyek a kapitányságra, Gerlaise körzetparancsnok bizonyára már türelmetlenül várja, hogy beszámoljak neki. Maga maradjon itt Stefannal, amíg az emberei tüzetesen át nem vizsgálják a házat. Ezt adja oda nekik azzal, hogy analizálják a benne lévő anyagokat, egyszersmind tudassa velük, lehetséges, hogy erre a szálra kell összpontosítanunk. Lehet még kábítószer elrejtve a házban, és ők biztosan ismerik a szokásos he-

lyeket, tudni fogják, hol keressék. Gerry Mastersont ráállítom arra, hogy derítsen ki mindent Mr. Gavin Millerről. Kíváncsi vagyok az egész élettörténetére, a bölcsőtől a sírig.

– Tehát, ha jól értem, a lényeg az, hogy fogalmuk sincs, vajon Gavin Miller öngyilkos lett-e, netán bűncselekményt követett el, majd pórus jár, vagy kezdettől fogva ő volt a kiszemelt áldozat? – kérdezte Catherine Gervaise körzetparancsnok.

– Nem tagadom – ismerte be Banks. – Honnan is tudhatnánk? Ahhoz sokkal több információra lenne szükségünk; tudnunk kellene, honnan jött, mit csinált, ismernünk kellene a hátterét, mi hajtotta őt az életben, illetve hogy lehetett-e oka arra, hogy véget vessen mindennek. Masterson nyomozót bíztam meg azzal, hogy ennek utánanézzon.

– Szóval még azt sem tudják, hogy ő árult-e drogot vagy ellenkezőleg, neki szállítottak, illetve lezajlott-e bármilyen ügylet a halála előtt?

– Így van. Mindössze annyit tudunk, hogy gyanús körülmények között vesztette az életét, a házában kábítószerrel találtunk, a zsebében pedig ötezer font volt.

– De azt egyelőre nem tudták megállapítani, vajon szándékosan ölték-e meg, vagy pedig dulakodás következtében halt meg, ugye? Fogalmazhatnék úgy is: gyilkosság történt vagy emberölés?

– A híd korlátja túl magas ahhoz, hogy valaki véletlenül essen át rajta. Vagy ugrania kellett, vagy áthajították rajta.

– Nos, felteszem, már ez is valami. Egyelőre, ha lehet, ne említsük a sajtónak az ötezer fontot. Később, a nap folyamán tartok majd sajtótájékoztatót, feltéve, ha egyáltalán érdekel valakit az ügy.

– Még ha fennáll is az öngyilkosság lehetősége, bizonyára készülődnek már a dögkeselyűk, hogy lecsapjanak a sztorira, nem gondolja? Mindenesetre a pénzről tartjuk a szánkat. Nem hiszem, hogy ez probléma lenne. – Banks megdörzsölte a halántékát. – Én lennék az első, aki beismeri, hogy sokkal több információ kellene, hogy egyáltalán elinduljunk valamilyen irányba, ám ha az ügynek valóban a drogokhoz van köze, biztosra veszem, hogy gyorsan és

simán a végére tudunk járni, mihelyt megkapjuk Miller mobilhívásainak a listáját, illetve azt, hogy mi volt a számítógépén.

– Remélem is. Igazán jól venné ki magát ezekben a krajcároskodó időkben, ha egykettőre lezárnánk a nyomozást. Egyébként hogy van Cabbot felügyelő?

– Annie? Jól. Éppen most göngyölt fel egy másik ügyet. Feltett szándékom, hogy őt is bevonom a munkánkba, ha szükség lesz rá.

Banks valójában nem hitte, hogy Annie jól van. Más lett, amióta egy évvel ezelőtt meglőtték. Vakmerőbbé, titokzatosabbá, keményebbé és szenttelenebbé vált. Nehezen lehetett vele szót érteni, és a beszélgetéseik gyakrabban torkolltak vitákba – vagy legalábbis kisebb szóváltásokba –, mint kellett volna. Banks őszintén aggódott miatta, de Annie nem engedte közelebb magához.

– És mi a helyzet Masterson nyomozóval? Elfogadhatóan végzi a munkáját?

Geraldine Masterson volt az újonc a nyomozók között, a közelmúltban léptették elő, miután letelt a próbaideje. – Gerry? Remekül csinálja. Egy kicsivel több önbizalom persze nem ártana neki, de az is megjön majd, ha elegendő tapasztalatot szerez. Sok területen átkozottul jó és hasznos képességekkel rendelkezik, bár megítélésem szerint eddig nem engedtünk neki túl nagy teret, hogy kibontakoztassa a tudását, és magabiztosabb legyen. De nincs vele semmi probléma.

– Nagyszerű.

Banks élvezettel szürcsölgette a Gervaise saját kávéfőzőjéből származó feketét, közben pedig azon merengett, hogy a takarékoskodási program a jelek szerint még nem ért olyan magaslatokba, mint a némi luxusra feljogosító kapitányi reprezentációs keret. Gervaise hallgatásba burkolózott, amitől a főfelügyelőt rossz érzés fogta el; az a benyomása támadt, mintha a főnöke arra használta volna fel a hosszú szünetet, hogy finoman más irányba terelje a beszélgetést.

– Megfordult már a fejében, hogy nyugdíjba vonuljon, Alan?

– bökte ki végül Gervaise.

Banks teljesen elképedt. – Nyugdíjba vonulni? De hát van még néhány évem a korhatárig, nem igaz?